

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 6. Zettortdeenâ 10tâ Webruar 1838.

Wainotais.

(Stattes Nr. 4. Beigums.)

Nu gahjam. Tik fo Wabbulneeks pa durwin bij isgahjis sehts widdû, mans Kranzis peefkrehjis usrehje sipri. — Wabb. tudal: Baggati wilki! ir tas manni jau ne eeredf, tapat ne buhfi winnu rihdinajis, fo? — Es. Kam tahda launa zerrekle, brahl! kâ jel us draugu rihdischu! bet tas jau winna ammatf; ne bihstees ne buht; lai reij, bet teescham ne kohdihf. — Gahjam nu us rudju lauku; Wabbulneeks to eeraudfijis fazzija: Nudeen tē jauki spihd; pirmais lauks fo tahdu redsu schinnit pawaffarâ; woi tad tu labbafi effi strahdajis pahr muins zitteem; bet tã jau eet pasaulē: jo arr jo nabbags, jo dserr jo baggats! — Es. Tot Deews ir tew tahdus dohd, ir zitteem; labba femme gohds Deewam! tē naw manni fweedri ween, bet jo wairaf nihla Deewa baggata schelastiba! — Wabb. Bet raug kâ negantais kurmis taru plawu israzzis un fahfshijis! tatschu tē radditaja redsama waina, kam tahdu maitu ar wella-purni irr raddijis, kas fahdes ween darra, un ne fo labbu — Es. Kas tad to warr sinnaht, woi ne derr arri us labbu; tomehr tas tizzams no fwehta radditaja augtas gudribas un schelastibas, par fo wiffas radditas leetas gan jauku fheidru leezibu dohd; kad tikkai rudsu lauka un arrumōs ne rohft, tad par kurma rakkumu plawās daudf ne behdaju; to ar kahju jeb schkippeli ahtri gan peelihdsinaschu, un woi sinni brahl, tad wiffapfahrt fuhne fuhd, un fahlite jo labbi aug. Raug, tã arri kurma nedarbs zilwekam par labbu nahft, kad schis tikkai wihscho fawu prahthu walfahft, un no darba ne bihstahf. Saffa, kâ kurmis arri isnihzinajohft daudf tahrpus, kufonuf un kahparuf, fo semihē atrohft

peh3 fo rakdams melle, un kas winnam par barribu, — Wabb. Smeekli! nu kad tew tahda labba firfs, tad tew labprahft atfuhftifchu wiffuf kurmus no mannahm plawahm fchurpu tad tew jel deesgan buhs. —

Smebjamees abbi, un eedami nahjam gar mannu dahrsu, man zitti bischu strohpi, un weena meddiga bittite fkehje Wabbulneekam itt tuwu pahr galwu spindeledama; pahr to schis fahfahstahf, ar rohku fisdams fazzija tã: „Alf maitas; tik agri jau kahjās! nu kad juhs scho gadd wiffas paliftu tufschas un faufas kâ fwehpes! kam zilweku baidijeer.“ — Es. Wai deewin! kâ tu nu mannus mihtuf fehtmallinus tik breefmigi labbi; tas naw labbi, nudeen naw labbi; kas tahdus mihtuf putninus lammahf; kas tahdu faldu dahwamu zilwekam dohd, ar to jelle wajjaga mihtlgi dsihwoht. — Wabb. Lai mannis peh3 tarwas un wiffas pasaulē bittes isfprahgt; kas man kaisch, es ir bes meddus warru dsihwoht, kad tikkai Rungam fawu pufspohdu ruddeni esmu aisneffis. — Es. Nu tebe, tad jel meddus wajjaga, un irr wiffadi derriga, patihkama un labba leeta pasaulē; bet kur to neins kad wiffas bittes isfprahgtu kâ tu wehle. Kam tad sinahdi kas tew pascham wajjaga; bet pahrlieku jaw effi eenebmees, wiffas leetas nosinahdeht ar mehli, kaut fawâ firfdi tahds launs gan ne effi; bet tu — — Wabb. Nu ne nemm par launu brahl! lai arri tarwas bittes dsihwo un tew labbi fadurr, kad tikkai tew meddus birkamu dohd. — Es. Tatschu arri wehl gribbesi mannus firguf un lohpinus redseht, tad nah3. —

Nu eegahjam papreeksch stalli; Wabbulneeks mannus firguf eeraudfijis, pirmais wahrds fo fazzija bij: „Sirga kauli gan labbi; bet wahji, lai nahft lauka peegultōs, tad jau

wilkam barribas gan ne truhls.“ — **Es.** Wahji gan irr, fo buhs darriht, bij scho gadd gan knappa barriba; tomehr esmu sawus sirdsinus lihds schim brihscham iswilzis ar Deewa paligu, un jebfchu wahji tomehr weffeli un labba spehka arri, flawehts Deews! no meschineeka gan dohmaju winnus is — b

Bet wehl ne biju pabeidsis scho wahrdu, te mans weefis pee semmes, ar mutti gult us streijas gubbu un us fuhdeem. Sawada nelaine nudeen! Lai man ne suhd tas feens, fo sirgi ehdsami appaksch kahjam welt, es laikam turru par seemu kahdu aunu woi tekki stalli pee sirgeem; tas tur labbi isehdabs, un ittin tauks, un par to arri paleef wehligs. Schis bij usnehmis ne fenn wehl, zilwekus baddiht wißwairak fiveschus, kad uldurs tam usgahje pa brihscham. Ta nu arri palaidons scho reis bij darrijis. Es us to ne biju dohmajis, un kamehr mehs abbi us sirgeem skattidami, kohpa runnajam, tad leelais tekkis, ar stalteem lihkeem raggeem, no pakkalas bij kluffam peegahjis un dewe Wabbulneekam tahdu dukku muggura, ka schis tudak pakritte, un schelmis taitijahs wehl ohtra reis winnu baddiht, kad es ne buhtu ahtri ar sawu speeki winnu aisdsinis. Tad nu tudak palihdseju sawam weefam zeltees kahjas, un luhgdams winnu veeluhdsu, lai ne nemu par launu. Bet lohti bij sabihjees, ir muggurs tam gan warreja fahpeht, tad warr dohmaht kahds nifns bij palizzis. Un scho reis arri pateesi bij fo smahdeht un brahfeht. Tad to arridsan darrija papillam, kamehr pirmas fahpes tam pahrgahje; bet pehzak abbi fahzam smeetes par tahdu sawadu nelaini, un par aplam drohschu un negantu tekki; teizu: nudeen labbaku stalla fargu jel ne waijaga. Wabbulneeks winnu deesinn ka breefnigi ischunpejis, fazzija wehl ta: „kad mans buhtu, ar pirmu rungu kas man rohka nahktu, es nohsitu tahdu maitu un beskaunu.“ **Es.** Lai dsihwo brahl! dihwains lohps gan irr, un beskauna, zitteem gan ne mehds ta darriht; bet warr buht ka winsch to par launu nehmis, ka tu mannus sirgus par labbu wilka

barribu lammajis, un ka leeku smahdetaju un pafauls brahkeri par to gribbejis bishkhiht pamahziht. Veedohd winnam un mannim; cesim nu wehl us laidaru gohwslohpinus apraudsiht, tad jaw zeppers arri buhs gattaws. — Bet Wabbulneeks ne gribbeja; peeru sarahwis fazzija ta us mannim. „Nu jaw man deesgan pee tewis; steigshohs labbak us mahjam kaut ir tur man blehau kohpeju ne trubkst, bet jel ne weens manni brihdinabs, nei par johku pamahzihs. Paleez weffels;“ un ar scho wahrdu arri aigahje us saweem ratteem, un aisbrauze prohjam. — Teescham manni beidsami wahrdi tam bij gahjuschi pee sirds: prohti ka tekkis badditais gribbejis pafauls-badditaju un wainotaju pamahziht ar baddischanu. Sihws wahrds gan irr, kas man ahtri isgahje no muttes; ir tudak dohmaju sawa prahta: nu jaw sinu kahda flawa man buhs no Wabbulneeka; bet fo buhs darriht; ar tahdu brahkeri un wainotaju ihstu pateefu draudsibu jel ne warr kohyt, kam ittin ne weens zilweks, ne arri pats Deews debbesis pa prahtam irr un darriht warr. Tad lai brauz weffels! — bet winnam aisbrauzoht, kad ilgi wehl tam skattiju pakkat, ka kahdam nelainigam zilwekam, par fo schehl irr, peeminneju tepat wehl tohs swehtus draufmas wahrduß muhsu dahrga Kunga un pestitaja Matt. 9, 4. Kam dohmajeet juhs tif nes labbi juhfu sirdis! — **R. S. — 3.**

Ka zukkuris tohp pahrwahrits, un tihrs un zeets taisihts.

Kad tas pufswahrits bruhns zukkuris us muhsu andeles pilsfateem atwestis, tad wahritaji Kungi to noperk. Teem leelas pahrikes, pehz ammatu ar zukkuri istaitas, un pulks strahdneeku klastu. Ne klastu no Rihges tahdas warr dabbuht redseht. Tur appakschas behnina leeli, platti kasti cemuhreti kurrös kalka uhdeni ar wehrschu affinim sajaz, un eebere gruschainu zukkuru. Zauru natri schis tur kuhst, un no rihta tohp ugguns ap-

pakschâ pafurts. Tee kalki ar tahm wehrschu affinin irr pa tam laikam wissu faehduschî, un wissus flabbumus kas wehl eekschâ, peenehmuschi. Kad nu wiss tohp silbihts, tad nekaidrumi schahdeem peelikkumeem usnahk us augschu, un tohp nosmelti. Wahrijums paleek us 4 jeb 5 stundahm itt flaidrs.

Bet neba balts rahdahs, nè, wehl bruhnaks tappis. Nu nolaisch wissu. Tad atkal wahrijumu lej ar masumu zittâ katlà, kas plats un seims, tà fâ panne, un ahtri uswahra ar leelu ugguni. Tur nu ta isskaidrota manta tik ilgi eewahrahs, lihds ar pirksieem israudnsita, peelihp un garri iswelkabs. Kad tas panahkts, tad ugguni apdschsch, un lej wissu zittôs plahnôs karlôs, to atdsiffinaht. Tur nu apmaisa ar Krukkeem, lihds itt bees paleek, un pa tam laikam tas kalkis, kas bija pirmak ar uhdeni peeleets, to zukkura saldumu irr tà peenehmis, ka kohpâ ar to taisahs weenâ gabbalâ palikt, un ar laiku itt balts un zeets israhdahs. Prohti to zukkuri tahdu atdsiffuschu eeelk un eemaisa eeksch mahlu pohdeem, kas labbi garri, wirsü platti, appakschâ spizzi, un lam paschâ gallâ irr zaurums, ar papihra spundu aistairihts. Tahdôs pohdôs zukkuru uswelk us augschas behninu. Kad tas nu tohs papreekschu uhdeni mirkuschdôs pohdôs kahdu laiku stahw meerâ, tad bruhnais flapjums wiss appakschâ krahjahs, un zukkura gabbals pohdâ paleek zeets un balts fâ fâfallis. Iswelk spundu, istezzina bruhn beesumu, un wehl lehninam uhdeni zaur kahsch, labbi ismasgatu, flapju mahlu kahrtu wirsü usleekoht. Kad deesgan, un nekas wairs appakschâ ne istekf, tad nonemm mahlu, apgahsch pohdus, un schahwe isnahkuschu zukkuru siltâs istabâs. Jo reisu reisahm wahra, atdsiffina un pohdôs leek, jo zeets un smalks paleek tas zukkuris. Tas Kandis jeb bruhn zukkuris irr tas wissu smalkais. Tahs notekkas tohp eeksch wahrihm eepilditas, un tas irr muhsu fihrup, fo pulkâ isdohd tehreshana.

Tâ sinn faldu zukkura fullu ar wahrischanu par fihrupu un par zeetu zukkuru istairiht. Ro

ne isproht pafaulé! un fo ne eemannahs, lai zilwekam faldums nahktu rohâ.

Bet kad nu tomehr dahrga leeta irr zukkuris, fur tik dauds darba flahrtu: tad muhsu laikôs eedohmajuschees, lehtakus faldumus dabuhkt. Salduma teesa irr eeksch dauds faknehm, kas muhsu semmê aug; wisswairak eeksch kartupeleem un eeksch laupameem rahzineem. Zitti muischneeki jaw sinn no weena puhra kartupehu 10 mahzimus fibrupa iswahriht. Un teiz, ka griboht fahkt Rubbes muischâ ihpachus laupamus rahzinus stahdiht, fo Kunkelrûbe sauz, no kurreeem to labbaku balts zukkuru warr isdabuhkt. Redsehs, woi laimefees.

F. R.

Teesas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts 2c. 2c. 2c., tohp no Wentespils pilskunga teesas, pehz Kursemes lambara teesas pawehleschanas, tee pee Wentespils Lizenta muischas peederrig gruntsgabballi: Scene bohte, Dkeneek bohte un Gaile, ar wisseem pee teem peederrigeem semmes gabbaleem scheid no Jahneem f. g. us trihs gaddeem pappas us arrentl isdohhti, talabb teel wissi tee, lam patiktu schohs semmes gabbalus us arrenti nemt, usaignati, 2trâ un 3schâ Merz f. g. pee Wentespils pilskunga teesas peeteiktees. Wentespils pillê, 4tâ Webruar 1838. 3 Wiffeers E. v. Buchholz. Altuars Ed. v. Hertel.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walts 2c. 2c. 2c., tohp no Krohna Wirzawâs pagasta teesas wissi tee, lam taisnas prassichanas buhtu pee teem schodeen no mahjahm islikteem saineefeem, prohti 1) Dahw Linde no Leepu, 2) Zahn Hasner no Piggus Strohdara un Judrik Dupper no Seemel. Gabbera mahjahm, pahr kurru mantahm konkurse spreesta, usaignati, 2 mehneschu siarpâ, prohti lihds 11tu Merz f. g. ar sawahm prassichanahm scheid peeteiktees, jo wehlah neweens wairs ne tiks klausilâs.

Krohna Wirzawâ, 11tâ Januar 1838. 2 Ullmann, pagasta wezzlais. (Nr. 44.) F. Hento, pagasta teesas stihweris.

No Kulbigas pagasta teesas tohp wissi parradu bewaji ta nelaita Krohna Sprintshumuischas waggara

Krischa, usäizinati, tai 4tä Merz f. g. pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlat neweens wairs ne taps klau-sihts. Kuldigas pagasta teefa tai 4tä Webruari 1838. 3
††† Jakob Franz, peesehdetais.

(Nr. 47.) Ernst Schwarz, pagasta teefas stihweris.

No Krohna Prawinges pagasta teefas tohy sinnamu darrihts, ka 15tä un 16tä Webruar f. g. ta atlik-fusi manta ta nomirruscha Slampes frohdseeneka Krisch Freiberg, uhtrupé tiks pahrdohsta; talabb teel wissi tee, kam patiktu ko pirkt, usäizinati, pee-minnetä deenâ preeksch pussdecnas, Slampes frohgä, atnahkt. Krohna Prawinges pagasta teefa, 29tä Janwar 1838. 2

††† Mikkel Lelle, pagasta wezzakais.

(Nr. 25.) J. C. Salpinus, pagasta teefas stihweris.

No Linder pagasta teefas tohy wissi parradu beweji ta Linder fainneeka Lahtschu Pehtera Dhschekall, pahr kurra mantu parradu dehl konkurse nospreesta, zaur scho usäizinati, lihof 24tu Merz f. g. scheit pee Linder pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweens wairs ne taps klau-sihts. Linder pagasta teefa, 24tä Janwar 1838. 1

Mahrtin Golowin, pagasta wezzakais.

(Nr. 10.) E. Grünthal, pagasta teefas stihweris.

Tai 9tä Webruar f. g. tiks pee Kalnzeemas Krohna pagasta teefas lohpi un firgi, ka arri daschadas zittas leetas pahrdohstas.

Kalnzeemâ, 18tä Janwar 1838. 1

(L. 6.) Swigul Andreis, peesehdetais.

(Nr. 17.) Hildebrand, pagasta teefas stihweris.

Gaweses un Sustes muischas pallizeie wisseem par wehränemshanu sinnamu darra, ka tee Gaweses un Sustes fainneeki, prohti: 1) Ahjeru Johren, 2) Lagsdu Johren, 3) Ingu Kristaps, 4) Millu-schu Wolkewiz, 5) Kraggu Jahnis, 6) Kawallu Johren, 7) Kunsu Jahnis, 8) Zerpu Eernsts, 9) Kunge, 10) Martull, 11) Tschauru Pehteris, 12) Urziku Jannis, 13) Kanneru Andreis, 14) Kragge Ansche, 15) Rügge, 16) Karrullu Jahnis, 17) Uttelu Jandriks, 18) Berseneeku Zulkums, 19) Weitenu Pehteris, 20) Uttu Jannis, 21) Jhles-lu Berand Zehkabs, 22) Kradu Zehkabs, 23) Lan-dubu Jannis, 24) Sudmallu Klahws, 25) Bruffu

Zehkabs, 26) Dibsche Oerert, 27) Gallu Andreis, 28) Kraggu Mattus, 29) Kesteru Eernsts, 30) Landubu Zehkabs, 31) Leiju Pehteris, 32) Waigenu Andreis, 33) Meschu Zehkabs, 34) Valtichu Jahnis, 35) Eermollu Jandriks, 36) Sihlu Niklahws, 37) Sihlu Zehkabs, 38) Sileneetu Zehkabs, un 39) Tohnu Andreis, appaksch muischas uskattischas nas likti, un tadehl wanneem wissa pahrdohschana, lai buhtu no imwentariuma, labbidas, jeb no zit-tahm leetahm, aislegsta. Kas prett scho fluddina-schanu, no scheem peeminneteem fainneekem kahdu mantu pirks jeb par parradeem prettim nemis, pas saudhs tahdu pirktu jeb prettim nemtu mantu. Geweses un Sustesmuischas pollizeie, 3schâ Webruar 1838. 3

Zittas fluddinaschanas.

21mä Janwar f. g. us leeljektu no Medemrodes us Keweli bakhts ar daschadahm Medemrodes grahmas tahm un rehtinumeem un daschadeem papibreem no Keweles, ka arri 30 rubli 77½ kop. sudr. wifs leelâ papihra bohgâ eetihis, un ar schnobri pahrssects, pas suddis. Kas schohs papihrus woi ar naudu, woi bes naudas amies, jeb toisnu sinnu muischaskungam Schmidt, Kewelê, dohd, dabbohn 5 sudr. rubl. pa-teizibas naudas. 1

Pehz augstahm Kursimmes Gubernementa Walsdischanas pawehleschanahm ne buhs ne kahdus kohla traufus, ka muzzas, enfures, pufs-enfures, nekabâ zittâ laikâ, ka gadda-tirgus laikâ Zelgawâ us pahrdohschanu eewest, jo zaur tam Zelgawas muzzeneetu ammatam leela skahde noteek, un pehz wezzeem lik-kumeem naw brihw tahdus kohla traufus Zelgawâ eewest. Tadehl tohy fluddinahts, ka Polizei un Rakt-teesai pawehlehts tahdus kohla traufus, ko wehl eewedd, pagallam un bes mafas ataemt. 2

Kuldigas-Padderis muischâ irr 2 frohgi, weena uhdens sudmalla, un mohderechana no 100 flauzamahtm gohwim no Jahneem 1838 us arrenti dabhu-jam. Talabb teel tee, kam schihs weefas patiktu, usäizinati, pee von Stempel lunga Padderê ar sawahm sohlischahanahm peeteiktees; isshedsama ta mohderechana, pahr ko tiklai no 10ta Mei klastafas sinnas warrehs dabhuht. 2

W r i h w d r i k k e h t.

No jubermallas-gubernementu augstas walsdischanas pusses: Hofraht von Braunshweig, grahm. pahrluhkotais.